KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2020/599

av den 30 april 2020

om tillåtelse att ingå avtal och fatta beslut om planering av produktionen inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ([1]), särskilt artikel 222, och

av följande skäl:

(1) På grund av den rådande covid-19-pandemin och de omfattande reserestriktioner för personer som införts i medlemsstaterna, har sektorn för mjölk och mjölkprodukter drabbats av en ekonomisk störning som leder till finansiella svårigheter och likviditetsproblem för jordbrukare.

(2) Sjukdomens spridning och de åtgärder som vidtagits begränsar tillgången på arbetskraft, vilket särskilt påverkar produktionen, hämtningen och bearbetningen av mjölk. Detta ökar svårigheterna i sektorn eftersom beredningsindustrin måste hitta alternativa lösningar för att hämta den obehandlade mjölken som fortsätter att flöda, samtidigt som den försöker hantera problemen i fabrikerna.

(3) Den obligatoriska stängningen av affärer, utomhusmarknader, restauranger och andra inrättningar har också inneburit att hotell- och restaurangbranschen stannat upp och det har lett till avsevärda förändringar i efterfrågemönstren för mjölk och mjölkprodukter. Konsumenternas efterfrågan har flyttats till baslivsmedel till nackdel för specialmjölkprodukter. Hotell- och restaurangbranschen står, beroende på produkt, normalt för mellan 10 och 20 % av förbrukningen av unionens produktion av mjölk och mjölkprodukter. Det har därför skett en nedgång i efterfrågan på vissa produkter inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter som säljs hotell- och restaurangbranschen. Exempelvis är mer än hälften av EU:s produktion av mozzarellaost avsedd för storhushållen. Den ökade förbrukningen av vissa mjölkprodukter i detaljhandeln har inte kompenserat för nedgången inom hotell- och restaurangbranschen.

(4) Dessutom upphäver köpare av mjölk och mjölkprodukter i EU och på världsmarknaden kontrakt och skjuter upp att teckna nya i väntan på ytterligare prisfall. Exporten av mjölk och mjölkprodukter påverkas av logistikproblem till följd av den stora trängseln i hamnarna i Kina och på andra ställen som uppstod när covid-19-pandemin startade i Kina. Det ökade antalet inställda turer förväntas fortsätta åtminstone fram till juni 2020, vilket leder till att antalet containrar blir färre, avgifterna stiger kraftigt och exportörerna får sina leveranser uppskjutna. Av unionens produktion av mjölk och mjölkprodukter exporteras ungefär 15 %, i kvantitet, till tredjeländer.

(5) Det innebär att bearbetningen av obehandlad mjölk delvis ställs om till mindre arbetsintensiva produkter med lång hållbarhetstid som är lagringsbara i bulk, till exempel skummjölkspulver och smör, utöver den vanliga efterfrågan på marknaden. Många tillverkningsanläggningar i unionen har dock inte kapacitet att bearbeta mjölk till olika produkter, och måste fortsätta att producera mjölkprodukter på vilka efterfrågan har sjunkit kraftigt.

(6) Denna obalans i tillgång och efterfrågan skapar ekonomiska störningar i sektorn för mjölk och mjölkprodukter. Till följd av det har grossistpriserna på mjölk- och mjölkprodukter sjunkit betydligt, särskilt sedan början av mars 2020: med 19 % för skummjölkspulver och med 14 % för smör. Priserna på skummjölkspulver och smör har varit de första att drabbas av ett betydande prisfall, eftersom det är dessa produkter som överskottet av obehandlad mjölk bearbetas till när mjölkflödet överstiger efterfrågan. Utifrån priserna på skummjölkspulver och smör beräknas det motsvarande grossistpriset för obehandlad mjölk ha sjunkit med 24 % mellan början av februari och första veckan i april. Prisfallet är exceptionellt den här våren på grund av att den förändrade efterfrågan kopplad till reserestriktionerna sker samtidigt som högsäsongen inom mjölkproduktion infaller. Priserna på mjölk och mjölkprodukter förväntas falla ytterligare eftersom mjölkproduktionskvantiteten kommer att öka under våren och sommaren, som är högsäsongen för produktion inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter.

([1]) EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

(7) Ovanstående omständigheter leder till en period av allvarlig marknadsobalans.

(8) För att hjälpa sektorn för mjölk och mjölkprodukter att finna en ny jämvikt under denna svåra marknadsobalans är det lämpligt att tillåta jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer att ingå avtal och fatta beslut. Sådana avtal och beslut kan inbegripa en kollektiv satsning bland aktörerna för att planera produktionen av obehandlad mjölk efter de förändrade efterfrågemönstren.

(9) Alla sådana avtal och beslut om planering av produktionen bör tillåtas temporärt under en sexmånadersperiod, vilken bör sammanfalla med våren och sommaren, dvs. högsäsongen för produktion inom sektorn för mjöl och mjölkprodukter, då de får störst genomslagskraft.

(10) Med tanke på att de allvarliga störningarna på marknaden har iakttagits sedan början av april 2020, bör sexmånadersperioden börja den 1 april 2020.

(11) Enligt artikel 222.1 första stycket i förordning (EU) nr 1308/2013 ska tillåtelse av detta slag ges om den inte undergräver den inre marknadens funktion utan enbart syftar till att stabilisera sektorn för mjölk och mjölkprodukter. Detta innebär att det inte får förekomma avtal eller beslut som direkt eller indirekt leder till uppdelning av marknader, diskriminering på grundval av nationalitet eller fastställande av priser. Om avtal och beslut inte uppfyller villkoren, eller inte längre uppfyller villkoren, gäller artikel 101.1 i fördraget för avtalen och besluten.

(12) Den tillåtelse som föreskrivs i denna förordning bör omfatta unionens hela territorium, då den allvarliga marknadsobalansen drabbar hela unionen.

(13) För att medlemsstaterna ska kunna avgöra huruvida avtalen och besluten undergräver den inre marknadens funktion eller inte, och huruvida de enbart syftar till att stabilisera sektorn för mjölk och mjölkprodukter, bör de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som har den högsta andelen uppskattad mjölkproduktionskvantitet som omfattas av dessa avtal och beslut, inbegripet konkurrensmyndigheten i den medlemsstaten, få information om vilka avtal som ingås, vilka beslut som fattas och vilka produktionskvantiteter som omfattas.

(14) Mot bakgrund av den allvarliga marknadsobalansen och det faktum att högsäsongen närmar sig, bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts.

(15) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från kommittén för den samlade marknadsordningen inom jordbruket.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 152.1a, 209.1 och 210.1 i förordning (EU) nr 1308/2013 tillåts jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter härmed, under en sexmånadersperiod med början de 1 april 2020, ingå avtal och fatta gemensamma beslut om planering av vilka kvantiteter mjölk som ska produceras.

Artikel 2

Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de avtal och beslut som avses i artikel 1 inte undergräver den inre marknadens funktion utan enbart syftar till att stabilisera sektorn för mjölk och mjölkprodukter.

Artikel 3

Tillåtelsens geografiska räckvidd omfattar unionens hela territorium.

Artikel 4

1. Så snart de ingår sådana avtal eller fattar sådana beslut som avses i artikel 1 ska berörda jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer anmäla avtalen eller besluten till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som står för den största andelen av den beräknade mjölkproduktionskvantiteten i avtalen eller besluten, och därvid ange följande uppgifter:

a) Beräknad produktionskvantitet som omfattas.

b) Preliminär genomförandeperiod.

2. Senast 25 dagar efter utgången av den sexmånadersperiod som avses i artikel 1 ska berörda jordbrukare, sammanslutningar av jordbrukare, sammanslutningar av sådana sammanslutningar, erkända producentorganisationer, sammanslutningar av erkända producentorganisationer och erkända branschorganisationer anmäla den produktionskvantitet som faktiskt omfattas av de avtal eller beslut som har anmälts till de behöriga myndigheter som avses i punkt 1.

3. I enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 ([2]) ska medlemsstaterna anmäla följande till kommissionen:

a) Senast fem dagar efter utgången av varje enmånadsperiod, uppgift om vilka avtal och beslut som de har fått anmälan om i enlighet med punkt 1 under perioden.

b) Senast 30 dagar efter utgången av den sexmånadersperiod som avses i artikel 1, en översikt över de avtal och beslut som genomförts under perioden.

Artikel 5

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 30 april 2020.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

([2]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 av den 20 april 2017 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1307/2013 och (EU) nr 1308/2013 vad gäller anmälan till kommissionen av uppgifter och handlingar och om ändring och upphävande av vissa kommissionsförordningar (EUT L 171, 4.7.2017, s. 113).